

АНТРОПОСОФСКИ ВЕСТИ

Брой 38
ВЕЛИКДЕН
МАРТ 2013 г.

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят – д-р Рудолф Щайнер (1861 – 1925 г.) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

СЪДЪРЖАНИЕ

СВЕТИ ФРАНЦИСК – СВЕТЕЦЪТ НА РЕВОЛЮЦИЯТА И БЕДНИТЕ

2. Мировият часовник определя датата на Великден
3. Сергей Прокофиев за вътрешната връзка между Великден, Възнесение и Петдесетница
5. Духовна равностетка на миналото и крайгълен камък на бъдещето
8. Какъв щеше да бъде кръгът на апостолите без Юда?
9. Ще познаем ли Рудолф Щайнер днес?
10. “Аз познавам себе си” - тема на годината
11. Инициатива на членовете
13. Извадки от един забравен дневник
15. Еволюцията и марсовите сили
18. Космическите полети - имитация на посвещение
19. Акварелът “Великден” на Рудолф Щайнер
20. Покана за Общо годишно събрание на Антропософското общество в България
Покана за Великденския празник
21. Нови книги
22. Антропософски групи в България – контакти

*Господи, направи ме инструмент на своя мир,
където има омраза, нека сея любов;
където има рана – милост;
където има съмнение – вяра,
където има отчаяние – надежда,
където има тъма – светлина,
където има тъга – радост.
О, Боже Всемогъщи, дари ме
да не търся утеха, а да утешавам,
да не търся разбиране, а да разбирам,
да не търся обич, а да обичам,
защото когато даваме, получаваме,
и в прошката ни прощават,
и в смъртта се раждаме за вечен живот.*

КОСМИЧЕСКОТО ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВЕЛИКДЕН – СЛЪНЦЕ И ЛУНА

*Застани пред портата
на новия човешки живот
и виж в нейната арка Мировото слово.*

*Заживей в човешката душа
и почувстввай в нейния кръговрат
Мировото начало.*

*Замисли се за земния край на човека
и открий в него Духовния поврат.*

Рудолф Щайнер, 20 април 1924 г.

В лекцията „Победоносният дух“ (27 март 1921 г.), Рудолф Щайнер казва че за Великденските събития трябва да разберем взаимозависимостта между слънцето и луната по следния начин:

„... Великден се определя от съотношението между слънцето и луната напролет... Трябва да се направи връзка с космическата реалност, в съответствие с която в земната еволюция се определя Великденския празник. Бдителните духове-пазителни на космоса ни посочват ясно в кой ден светът и хората трябва да празнуват Възкресението с помощта на един огромен **миров часовник**, стрелките на който са слънцето и луната. Както за дейностите във физическия живот се учим да разбираме движенията на часовниковите стрелки, така с духовно разбиране трябва да виждаме пътя на слънцето и луната като двете стрелки на мировия часовник. Физическото и земното трябва да се свържат със свръх-физическото и свръх-земното.“

„Великденската мисъл може да се интерпретира само в светлината на свръх-земните реалности, тъй като мистериата на Голгота в нейния аспект на мистериата на Възкресението трябва да се разграничи от обикновените човешки събития. Човешките събития се случват на земята по съвсем различен начин. Земята получава космически сили и в хода на нейната еволюция човешките волеви сили проникват в метаболитните процеси на хората. Но от мистериата на Голгота насам един нов поток воля се влива в земните събития. На земята се разигра едно космическо събитие, за което земята е просто сцена. Така човечеството отново се свързва с космоса.“

Великден се определя според една древна традиция. Всяка година денят се установява в зависимост от връзката между слънцето и земята. Великденската неделя

следва първото пълнолуние след 21 март, който е денят на пролетното равноденствие в северното полукълбо и денят на есенното равноденствие в южното полукълбо.

Ние вдигаме поглед към пълната луна, за да почувстваме как явлението на променящия се лунен цикъл влияе върху нашето земно съществуване. Луната отразява светлината на слънцето, както и влиянията (макар и в по-слаба степен) от цялата планетарна система върху земния ни живот.

Следователно, Великденският празник не се определя от обикновените земни условия, а от променливите и подвижни взаимоотношения между земята, слънцето и луната – т.е. **първата неделя след първото пълнолуние на пролетното** (или есенното) **равноденствие**.

Тази традиция се установява от една мъдрост, която произтича от древни ясновидски способности, от атавистично ясновидство, което може да възприеме прякото познание на космоса от духовна гледна точка. Посветените предават на човечеството това познание и мъдрост по различни начини. Един от тях е определянето на дните в годината, в които са били празнувани мистериите. Велики култове са били почитани церемониално с ритуали и празници, които са дълбоко вкоренени в предхристиянския начин на живот. Посветените жреци са виждали мъдростта в трансформирането на тези предхристиянски мистерии в празници, на които се почита животът на Христос.

Великденският празник по-специално се е определял в хода на променящите се сезони като тържество на живота в природата. Той би трябвало да ни напомни и за едно събитие, което има значение не само за хода на земната еволюция, но и в целия миров ред, в който е поставено човечеството.

Анджела Лорд

ВЪТРЕШНАТА ВРЪЗКА МЕЖДУ ВЕЛИКДЕН, ВЪЗНЕСЕНИЕ И ПЕТДЕСЯТНИЦА

Тялото на Възкресението, което носи в себе си цялата духовност на света, не се заражда отвъд звездите, а направо на Земята

Тук е необходимо да се каже още нещо за вътрешната връзка на мистерията на Великден със следващите стъпки в разгръщането на Христовия импулс след Мистерията на Голгота. Както вече посочихме, с **Възкресението** в земния свят мощно проникват онези сили, които иначе човекът изживява само в *Среднощния час на космическото битие*, т.е. в най-високата точка между две въплъщения. Под влиянието на най-висшата (Първата) йерархия, която носи творческите импулси на всички други йерархии от висините на мировия среднощен час върху земната материя непрекъснато се отпечатва световната карма. Троновете, Херуви-

Щайнер, най-високата точка се намира в най-горната граница на Висшия девахан (където той пряко граничи със сферата Будхи) и от духовно-космическа гледна точка е отвъд видимото звездно небе или Зодиака.

Със своето възкръсване *Христос преодоля тази пропаст по нов, неповторим начин*: не вертикално (както душата извъшва това всеки път след смъртта при изкачването си към

„Възкресение“ - фреска от Фра Анжелико

„Възнесение“ - Рембранд

мите и Серафимите имат по-висок ранг в духовния космос. Те са по-мощни не само в царството на духовния живот, но и довеждат до осъществяване във физическия свят на това, което изживяват в духовния свят. (Събр. съч. 239, юни 1924 г.) Следователно, докато дейността на Първата йерархия за отпечатването на кармата се разгръща директно в земния свят, тяхното влияние произтича от силите на космическата нощ, обратно на човешката сфера, която се намира от другата страна на космическото съществуване, в средата на деня. Това ще рече, че *пропастта* между двете сфери на дейност – човешкото царство и царството на Първата йерархия (или обедния и полунощния аспект на космическото съществуване) е толкова голям, колкото е пътят на душата от физическия свят на сетивата до най-високата точка на нейното пътуване между две въплъщения. Според Рудолф

среднощния космически час), а в *хоризонтална посока*, т.е. направо върху Земята, без да се изкачва във висините на духовния свят. С други думи, Христос свърза силите на среднощния космически час – които същевременно са силите на деветте йерархии – направо с духовната форма на физическото тяло (фантома) на Исус от Назарет. По тази причина тялото на Възкресението, което носи в себе си цялата духовност на света, не се заражда отвъд звездите, а направо на Земята.

Христос даде на апостолите указание за тази мистерия чрез своето **Възнесение**. Защото какво е значението на Възнесението от гледна точка на Петото Евангелие? При Възнесението, обратно на човешкия живот след смъртта, Христос не напуска Земята, за да извърви своя път до царството отвъд звездите, а обратното, сваля небесни сили, силите

на Висшия Девахан на Земята. „По-нататъшният живот на Христос в земната сфера след Възнесението или след събитията на Петдесетница (която също може да бъде изживяна от хората) трябва да се сравни с това, което човешката душа изживява в духовната област, известна като Девахан.” (Събр. съч. 178, 3 октомври 1913 г.) Вместо да се върне във висините на духовния свят, Христос донесе висшите сили на Девахана (силите на самия Среднощен час), за които той извести хората чрез своето Възнесение. Така той също им посочи произхода на тези сили, чрез които беше осъществил своето Възнесение във физическото тяло.

Това се вижда преди всичко от следното. В антропософията се описва, че следващите стадии на космическата еволюция, Юпитер, Венера и Вулкан, които представляват бъдещето на Земята, вече са част от сегашната действителност - Юпитеровият стадий - на астрален план, Венериният стадий - в низшия Девахан и стадият на Вулкан - във висшия Девахан, така че Среднощният час представлява преходът на Вулкан към още по-висше космическо състояние. От тук става разбираемо какво е имал предвид Рудолф Щайнер, когато е казал, че на Земята в Христос е живяло едно такова същество, каквото човекът по свой начин ще бъде към края на Вулкан.

Това обяснява защо и по какъв начин Възнесението е трябвало да последва Възкресението. Това, което действително се е случило при Възкресението (и от чиито сили се е зародило тялото на Възкресението), Христос показва на своите най-напреднали ученици чрез събитията на Възнесението. Тъй като чрез това събитие Той им разкри голямата тайна, че между пладне и полунощ е била създадена нова „горизонтална” връзка. Чрез „вертикалното” си изкачване във Възнесението Христос разкри на човечеството, че между двата бряга на мировата бездна (която, както видяхме е толкова дълбока, колкото и бездната между Земята и света на неподвижните звезди) е установена съществена връзка и пряк обмен на сили.

Събитията **Петдесетница** се развива като трета стъпка от двете предшествващи събития със същата логичност, както Възнесението става след Възкресението. Това, което преди това беше навлязло във Възкресението като „мистичен факт”. Макар и да е външно на човешките души, то трябваше да се свърже с тях. Сега хората щяха да разберат с индивидуалното си его съзнание това, което се беше случило в самия космос през двата предишни стадия. Това може да се случи само защото на земята стана достъпно нещо, което те иначе можеха да изживеят само в Среднощния космически час между две въплъщения.

Нека да си припомним какво описва Рудолф Щайнер в лекцията от 13 април 1914 г. Там той казва, че в Среднощния час на битието пред човешката душа се изявява не само кармообразуващата дейност на всичките девет йерархии, а на горната граница на висшия Девахан се извършва прякото откровение и вдъхновение на Светия дух, който изпраща надолу влиянията си от още по-висши сфери.

Така, в най-високата точка на пътуването си между две въплъщения човешката душа изживява едно оплодяване от Светия дух, което ѝ позволява да се „пробуди отново в космическото съществуване”. (Събр. съч. 153) С други думи, в среднощния час на битието душата е доведена до своето индивидуално его съзнание, като бива изпълнено със Светия дух отгоре. Ние опознаваме духа в духовния свят, който

сега ни разбужда. От среднощния космически час заблестява нова светлина и осветява човешкото ни минало. Собствената ни истинска природа отново се пробужда от среднощния космически час чрез този дух. Светият дух ни разбужда в Среднощния космически час. ***Per spiritum sanctum reviviscimus.***

По такъв начин душата влиза в контакт с космическата сфера, откъдето Христос извлича силите за своето телесно възкресение. И понеже в своето телесно Възкресение той обединява тези сили на висините на Среднощния космически час директно със земната еволюция и така създава мост за всички човеци над космическата бездна, или (погледнато от друга страна) отключва портата на мировото битие между Среднощния час и часа по пладне. Светият дух, който озарява индивидуалното его съзнание, може също да се появи в земната еволюция сред човешките същества през тази отворена порта и да излее в тях истинското знание за мистерията на Голгота и за Възнесението. В това се състои посланието и значението на Петдесетница.

Затова *изливането на духа е пряка последица от Възкресението и Възнесението.* Оттогава тези съ-

бития са останали неразделно свързани едно с друго, както става очевидно в течението на годината от факта, че те представляват основата за три подвижни празници, които следват един след друг, в съгласие с един строг космически закон. По този начин вътрешната субстанция на това велико тройно събитие в повратната точка на времето чрез тях е запазена на всички хора.

Сергей Прокофиев

„Мистерията на Възкресението в светлината на антропософията”

Превод от английски: **Светла Бисерова**

„Петдесетница“ - Ел Греко

ДУХОВНА РАВНОСМЕТКА НА МИНАЛОТО И КРАЙЪГЪЛЕН КАМЪК НА БЪДЕЩЕТО

*В годишната констелация на празника на Възкресение
участват всичките девет йерархии*

В Храма на кръговрата на годината има едно ежегодно повтарящо се събитие, което заема централно място в земното развитие – мистерията на Голгота. Това събитие ознаменува завършителния етап на окончателното превръщане на Бога в човек, което е резултат на окончателното съединяване на Христовото същество с физическото тяло на Исус от Назарет. Мистерията на Голгота изявява мистерията на човешкото физическо тяло, чиито тайни обхващат цялата сфера на неподвижните звезди и днес са достъпни единствено на висшето интуитивно познание. Цялото неповторимо своеобразие на мистерията на Голгота се състои в това, че тя се извършва на физически план, а остава напълно недостъпна за обикновеното човешко съзнание.

Един подарък от дохристиянските мистерии са трите основни добродетели: справедливост, умереност и присъствие на духа. Те са известни като Платоновите добродетели и техен носител е била Натановата душа. Днес, в нашата пета епоха, човечеството има възможност да изгради мъдростта, **София**, за която Платон само е споменавал, но тогава човечеството не е могло да я има напълно. Под София разбираме превърнатото в свещен създ пречистено астрално тяло, в което трябва да се излее висшият аз. Само защото астралното тяло на детето Исус е било изначално чисто и недокоснато, то е могло да се свърже с небесната София.

Тази четвърта добродетел, изградена днес, е преход от дохристиянските мистерии към новите мистерии, носители на следващите три добродетели. Седем са общо всички

основни добродетели, необходими на човечеството за седемте откровения на Христос. Първите три от тях са справедливост, умереност и присъствие на духа, а преходната добродетел е мъдростта – София. Ежегодно ни се дава възможност да се връщаме към тези добродетели в точно определен ред през седмиците на Адвента. Те са били и днес са необходима предпоставка за срещата с Пазача на прага. В дните и нощите между двата празника Земята си спомня живота сред неподвижните звезди и знаците на зодиака. А на Епифания ни се дава нов шанс: ние можем да обърнем поглед към новите мистерии и към новите три добродетели, родени чрез София.

Времето от Епифания до Възкресение е най-благоприятният период за пронизването на човешкия Аз от Христовия импулс. В Кръговрата на годината това време е едно отражение на тригодишното преминаване на Христовото същество в етерното, астралното и физическото тяло на Исус от Назарет. През тези три години Христос свързва с трите човешки обвивки своя божествен макрокосмически Аз и така ги превръща в безсмъртни. През първата година Христовото същество се свързва с астралното тяло и го превръща в Духовно себе. През втората година се свързва с етерното тяло и го превръща в Дух-живот, а през третата година Той се свързва с физическото тяло и го превръща в Човек-дух. Това жертвено деяние ежегодно се отразява върху годишния период след Епифания.

Чрез своята саможертва Христос обединява трите предходещи земното развитие еволюционни етапа: Луна, Слънце и Сатурн с трите следващи: Юпитер, Венера и Вулкан, като по този начин се свързва с цялата земна еволюция – от Сатурн до Вулкан – от възникването на първите зачатъци на човешкото физическо тяло на Сатурн чак до предстоящото космическо творчество в Духа-човек на Вулкан.

Този макрокосмически път може днес да бъде извървян от човека в периода от Епифания до Възкресение чрез метаморфозата на неговото съзнание. А тази метаморфоза предполага не само вътрешно да разбираме Христос, но и външно да бъдем пронизани от Него. Както казва Рудолф Щайнер „**Бъдещето не само ще разбира Христос, то ще бъде проникнато от Него**”.

Така че пътят от Епифания до Възкресение ще трябва да ни води от самопознание към мирознание. В този годишен период ние встъпваме на пътя, по който Христос е водил някога своите ученици към макрокосмоса. Отделният духовен ученик съзнателно враща в макрокосмоса, вървейки по пътя на посвещението, а Христос обхожда целия макрокосмос и изявява на своите ученици действащите в него сили. И когато Христовият Аз пронизва етерното тяло на Исус от Назарет, апостолите преживяват пробуждането на своето съзнание в техните етерни тела, както и своето издигане до нисшия Девахан.

Днес основното изкушение, което причаква духовния уче-

ник на този етап на метаморфозата на неговото съзнание, е егоизмът. Историческият първообраз на това изкушение, възникващо на това стъпало, са думите на апостол Петър, за които в евангелието на Матей четем: „*Но той не знаеше какво говори, защото беше във от себе си поради голямата си уплаха.*” В този момент низшият Аз се изявява от онези части на човешкото същество, където се корени себелюбие.

Третата стъпка на духовния ученик е въздигането във Висшия Девахан, а нейният първообраз е молитвата в Гетсиманската градина, когато апостолите заспиват. Христос се опитва да ги събуди за едно следващо въздигане към висшия Девахан, но те не могат да го последват и го оставят сам. Затова Христос сам пренася София в Йоан, която до този момент е била в Него. Той го прави син на София и му казва „*Това е майка ти.*” Отсега нататък Йоан трябва да й се посвети изцяло, той трябва да посвети на божествената мъдрост всичките си сили. А това събуждане на съзнанието на един единствен ученик е било възможно само защото Христовият аз вече изцяло е проникнал Исусовото физическо тяло. И тогава целият макрокосмос се разкрива

които съответстват на макрокосмическото преживяване на самото Христово същество, което преминава отново през космическите сфери, но сега вече, носейки цялото човечество в себе си. Действайки в човешкия аз, Христос отново завоюва земната сфера; действайки в човешкото етерно тяло, той отново завоюва Лунната сфера, а чрез човешкото астрално тяло той овладява всички планетарни сфери чак до слънцето. И накрая – действайки в човешкото физическо тяло, той дарява на човечеството целия свят на неподвижните звезди.

С това тройно издигане са свързани три нови откровения на Христос и три нови добродетели. През следващите три епохи човечеството следва да развие нови способности, а в своето духовно-морално развитие то трябва да завоюва и три нови добродетели: **вяра, любов и надежда**. Служенето в новите мистерии предполага отглеждането в човешката душа на трите дъщери на небесната София: Вяра, Любов и Надежда.

Ако човек успее да се издигне през Светите нощи до своя висш аз, той ще встъпи в пътя, който води от Епифания до Възкресение, развивайки трите нови добродетели, които в Храма на годината съответстват на триетапното проникване на Христовото същество в астралното, етерното и физическото тяло на Исус от Назарет. Чрез вярата духовният ученик би могъл непосредствено да преживее проникването на Христовия импулс в своето астрално тяло. Човечеството като цяло ще постигне това в края на нашата епоха, космическата любов – в шестата епоха, а надеждата – в седмата, когато Христовият импулс ще проникне чак до костната система на човека. Антипод на любовта е егоизмът, а на надеждата – отчаянието. Вътрешното отчаяние е основна сила пречатваща Христовия импулс.

В периода от Епифания до Възкресение духовният ученик извървява три стъпала, стремейки се да развие тези три добродетели, най-висшата от които е надеждата. Всъщност, точно силите на надеждата ни поддържат отвътре и строят нашето физическо тяло. На Епифания духовният ученик осъзнава космическата любов като резултат от реалното присъствие на Христос в човешкото физическо тяло. Преизпълвайки и преливайки извън човешкия аз, той се излива в човешкото астрално тяло като вяра, в етерното тяло като любов, и накрая – като надежда във физическото тяло.

Крайната цел на съвременния антропософски път е да ни доведе през строгата школа на непрестанното размишление за духа до истинското съзиране на духа. И по същия начин спомнянето за духа ни насочва към спомена за тъмната нощ, в която Натановата душа се е възплътила на земята. Според Сергей Прокофиев, думите „*Упражнявай се в спомнянето на Духа*” в пълна сила могат да се отнесат именно към рождественския празник. В него нашето възпоминание се насочва към съпреживяването на изначалното „*Ex Deo nascimur*”, към раждането на небесния праобраз на човечеството – Натановата душа, която чрез своята жертва създава мост между космическата астрална светлина и етерната светлина на човешкото етерно тяло. За да запали в човека светлината на новото Христово съзнание Натановата душа жертвено се потапя в човека. А след това, за да възкръсне с още

пред ясновиждащия поглед на Йоан. За духовния му взор става достъпна цялата мистерия на всички духовни сфери на зодиака. Достъпна за духовния му взор става голямата звездна колегия на дванадесетте Бодисатви, а заедно с тях и на божествената Светлина, Любов и Живот.

С това ние имаме **тройното събуждане на апостоли** в трите обвивки на телата. Този процес може да стане достъпен за човешката душа в периода от Епифания до Възкресение като част от служението в храма на кръговрата на годината. Тази част от служението е преминаването на няколко стъпки в микрокосмическия път на духовния ученик,

по-голяма слава и блясък, тя се явява проникната напълно от Христовото духовно себе. По същия начин в Поврата на времената тя вече веднъж е възкръснала, прониквайки се от Неговия аз. Сега съединена с Христовото духовно себе във висшите светове, тя постепенно създава светлинното одеяние на етерния Христос от всички човешки мисли, които ще възхождат към духовния свят в резултат на въздействието на новото Христово съзнание върху тях.

В човешкото етерно тяло като най-чиста субстанция на любовта действа **Христовата етеризирана кръв**. Тя постепенно е обхваната от Имагинациите, пробудени от ангела Видар. Този процес се осъществява с помощта на архангел Михаил, който отстранява ариманическото въздействие на дракона от областта на сърцето и го изтласква в метаболитната система на човека.

Ако интензивността на този микрокосмически процес достигне до будното дневно съзнание на човека, той ще прерасне в макрокосмическия процес, който обективно протича в духовния свят. В този процес действа етерният Христос като носител на субстанцията на космическата Любов. И всичко това се случва на фона на обширната дейност на Духа на нашето време – Михаил. А след това на Натановата душа и на Христос предстои да шестват заедно през следващата половина на годината. По същия начин вече веднъж в Поврата на времената Натановата душа и Христос заедно са преминали през земното битие след Йоановото кръщение в същата последователност: първо през низходящата част на годината, а след това до мистерията на Голгота и по-нататък в духовните светове през Възкресение до Петдесетница и чак до явяването на апостол Павел в Дамаск. Обединявайки тези две половини, човешкото съзнание достига до най-дълбоката тайна на онези възвишени духове, които участват най-непосредствено във Второто пришествие на Христос. С всички сили на своята душа човечеството е било свързано с тази мистерия от дълбока древност. Чрез своето атавистично ясновидство човечеството е съпреживявало тази мистерия и е намирало пътя към висшите йерархии, към макрокосмоса и към своята изконна духовна родина.

Днес човечеството трябва да врасне отново, но сега вече съзнателно в съпреживяването на тези два процеса. Разполагайки изцяло с новото оръжие на своето азово съзнание, то трябва да постигне истинско, дълбоко християнско отношение към този път, като единствен път водещ към действителното разкриване на съвременните мистерии на живия Христос.

А това значи, че ние не можем правилно да разберем цялата деятелност на Христос в човешкото същество, ако не разберем напълно Неговата деятелност в организма на земята. Именно в тяхната вътрешна взаимосвързаност е възможно да бъде разбрано и опознато реалното присъствие на Христос в земното битие. Ние не можем правилно да разберем дейността на Христос в човешкото същество, ако не познаваме едновременно с това неговата дейност в организма на Земята.

Рудолф Щайнер често говори за мистерията на Голгота като за свързващо звено между висините и дълбините на света, между макрокосмическия човек Адам Кадмон, който се със-

тои от всичките девет йерархии, и неговото микрокосмическо отражение, физическото тяло на човека, което е откровение на принципа на индивидуалния аз. Той говори за това, че **Христос пристигна от слънцето като Космически човек**, а преди това в Него не е имало нищо земно. Той слиза от слънцето като Космически човек. В главовата организация на този Космически човек действа първата йерархия; в ритмичната му система – втората; а в крайниците – третата. И тъй като изначална сфера на действието на първата йерархия е светът на неподвижните звезди, на втората йерархия – слънцето, а на третата – лунната сфера, то в годишната констелация на празника на Възкресение участват и деветте йерархии. Докато всички предшествващи празници: Михаил, Рождество и Епифания са повече свързани със земята, благодарение на своята неподвижност, то в празника на Възкресение са съсредоточени силите на деветте йерархии.

С Космическия човек, който за първи път е бил роден в съществуването на земята чрез мистерията на Голгота, е свързана една тайна. Рудолф Щайнер говори за това, че всички действия на божествено-духовните йерархии се обединяват в единната целенасочена дейност, обхващаща цялата сътворена вселена на Мировото слово. Онова, което без него би било нехармонично и раздробено, придобива чрез него завършена форма и цялостност. И тази вселенска форма не е нищо друго освен „Космическият човек“, съвкупността на действията на йерархиите, разкриващи се в съзвучието на Мировото слово. Това Мирово слово за първи път е внесено изцяло в земното развитие от Христос в Поврата на времената. Самият Логос се съединява с физическото тяло на човека. Такава е същността на третата, заключителна степен на превръщането на Бога в човек.

Мистерията на Голгота изразява духовната равностметка на цялото минало развитие на света и човечеството, и същевременно е крайъгълен камък към бъдещото му развитие. Към тази мистерия на бъдещето ни насочва и събитието на Възкресение. В него наистина плътта отново става Слово. Със силата на Логоса физическото тяло отново се съединява със своя праобраз. До мистерията на Голгота цялото развитие е било насочено към превръщането на космоса в човек, а след нея цялото световно развитие е било насочено в обратната посока: онова, което веднъж се е превърнало в човешка плът и кръв, трябва да встъпи на пътя на своето повторно съединяване със света на планетите, след като е пронизано от действието на Христовия импулс. Към това са насочени всички стремежи на слънчевите мистерии от древността, като мистерията на смъртта и на Възкресението, и обединени в единната мистерия на живия Христос. Същността на мистерията на смъртта е изречена в думите: „И **Словото стана плът**“, а същността на мистерията на Възкресението – в думите: „И **плътта отново стана Слово**.“ Това са двете страни на вселенската истина произнесена от слънцето в момента на протичането на Мистерията на Голгота от архангел Михаил. Ставането на Словото плът е първото откровение на архангел Михаил, казва Щайнер. Ставането на плътта дух трябва да бъде второто откровение на Михаил. Така *Михаил носи на човечеството през вековете и хилядолетията слънчевото познание за Христос*.

КАКЪВ ЩЕШЕ ДА БЪДЕ КРЪГЪТ НА АПОСТОЛИТЕ БЕЗ ЮДА?

Юда е апостолът, в когото през всички епохи на християнското развитие борещите се с трудностите души разпознават себе си като в огледало

В образите от „*Последната вечеря*“ на Леонардо да Винчи преобладава една важна полярност от светлина. Около главата на Христос има едно сияние, което не може да се обясни с естественото осветление на сцената, както и със сянката затъмнила мястото около главата на Юда Искариотски. Сякаш едно вътрешно слънце преминава през седналите до масата по време на Светата вечеря. Светлината на това слънце кара изражението на Христос да свети като нафора. А сянката му лежи като вътрешно оправдана тъмнина върху Юда, който се извързва настрана от Петър и Йоан. Христос и Юда: това е една от най-дълбоките загадки за човека и живота.

Как е могъл Христос да приеме сред учениците си онзи, който ще го предаде? И как е могъл онзи, който в продължение на три години е изживявал прякото присъствие и ръководство на Христос да стане негов предател? Въпреки тези въпроси, а може би тъкмо заради тях, Юда е апостолът, в когото през всички епохи на християнското развитие борещите се с трудностите души разпознават себе си като в огледало. Сякаш виждайки себе си в този образ, сериозно настроените християни са особено изумени от картината на ученика, който въпреки че също е следвал с преклонение и любов своя Господ, накрая застава пред Кръста на Голгота и обвинява себе си за невъобразимия ужас на тази смърт. В продължение на две хиляди години, загадката на образа на Юда, универсалността и осъждането на неговата съдба тревожи християнските души. Дали този труден въпрос може отчасти да бъде разрешен, ако се опитаме

„Целувката на Юда“ – фреска от Джото (1267-1337)

да разберем съзнанието на Юда и да проследим оскъдните исторически и биографски данни от неговия живот?

Не е случайно, че на земята Христос се свързва по специален начин с един кръг от дванайсет души. Дори Евангелията заявяват открито, че броят на последователите или учениците му е всъщност много по-голям. *Дванайсетте са особено съставена, избрана група.* В техния кръг намира човешко отражение един космически ред. Не бива да се вярва, че дванайсетте са просто хора, които са разбирали Христос особено добре или са му били особено верни и близки. Ако се придържахме към такива идеи, ще виждаме в дванайсетте само еднакво мислещи последователи на един велик и тачен човек, а загадката на числото дванайсет ще остане неразрешена.

Дванайсетте са представители на човечеството. Всеки е олицетворение на определен духовен човешки вид. Една вътрешна, дванайсет-странна конфигурация присъща на човечеството приема формата на дванайсетте. Кръгът се затваря. Сред учениците на

Христос няма човешка душевна същност, която да не е представена в един от дванайсетте Апостоли. Както слънцето обикаля звездното небе заобиколено от дванайсетте зодиакални съзвездия, така Христос обикаля човечеството, представено от дванайсетте апостоли.

В самото Евангелие в определен момент се споменава звездното име на един от учениците и Тома се определя като „*Близнак*“. Ако беше определено звездното име на Юда Искариотски, то щеше да бъде „*Скорпион*“. Както сред съзвездията на небето трябва да има скорпион, тъй сред учениците трябва да има един Юда. Да се учудваме, че Юда е бил приет от Христос сред учениците е все едно да се учудваме, че има съзвездие Скорпион или че ноември е един от дванайсетте месеца в годината. Какъв щеше да бъде ходът на годината без предсмъртните тръпки на ноември? Какъв щеше да бъде кръгът на апостолиите без образа на Юда? Трябва ли онези човешки души, които за съжаление са останали без светлина и покой, да нямат свой пратеник в кръга на Христос? И все пак, ще бъде грешка, ако вярваме, че чрез Юда в този кръг намира място човешката несправедливост и притворство, че той присъства само като една престъпна същност.

Причините за предателството на Юда не лежат толкова открито на повърхността на морала. Колкото повече се опитваме да проследим тези причини, толкова по-дълбоко ще ни се разкрие пропастта между страдащата човешка душа и трагедията на съзнанието.

От „*Цезари и Апостоли*“
Емил Бок

ЩЕ ПОЗНАЕМ ЛИ РУДОЛФ ЩАЙНЕР ДНЕС?

Ако искаме да се доближим до него, трябва да се научим да слушаме!

Ще познаем ли Рудолф Щайнер, ако дойде в Дорнах и влезе в Гьотеанума? Или ще попитаме като великият инквизитор в романа на Достоевски „*Братя Карамазови*“: „Това ти ли си, ти ли си? Не отговаряй, мълчи. Пък и какво ли би могъл да кажеш? Аз знам много добре какво ще кажеш. А и нямаш право да добавяш нищо към онова, което вече си казал. Защо си дошъл да ни пречиш? Защо си дошъл да ни пречиш и ти знаеш това.“ (Част 2, книга 5) И ние ли ще попитаме Рудолф Щайнер „Защо си дошъл да ни пречиш?“ Ще го поздравим ли или ще го вземем за досадник? Ще можем ли да понесем величието му или подсъзнателно така ще му завиждаме, че няма да можем да го приемем, защото нищо няма да стане, ако не трябва да стане?

Антро-суперменът

Какво бихме очаквали всъщност? Велик писател и лектор? Човек, който ще добави още една поредица към събраните съчинения, които вече имаме и които все още не сме изучили и публикували изцяло? Кой би могъл да напише втора част на „*Философия на свободата*“? Или кой би могъл да създаде ново изкуство? И кой би могъл да даде живота си за нашата непълноценност? Дали завърналият се Рудолф Щайнер ще бъде нещо като антро-супермен, който може всичко да направи и да разреши всички загадки – включително абсолютните? Дали всичко изведнъж ще стане лесно, когато той дойде? Дали всички ние веднага ще скочим и ще заработим с желание? Дали незабавно ще постигнем напредък по пътя на вътрешното ни развитие, защото той ще ни даде целенасочени и индивидуализирани съвети?

Ако имаме такива очаквания, според мен няма да го познаем. Един супермен вече няма да ни върши работа. *Сега всичко зависи от нас.* Рудолф Щайнер ни е дал толкова много! Разбираемо е, че очакваме още, но не е редно. Сигурен съм, че той и съществата от духовния свят винаги ще ни помагат, ако направим усилие. Но къде? И с какво? Какви способности трябва да развием, така че духовният свят да поиска да ни помогне?

Слушателят

Откакто прочетох книгата на Михаел Енде „*Момо*“ мисля, че няма нищо, което да е по-съвременно или да си заслужава да се стремим към него, отколкото да се опитваме да приличаме на Момо. Какво може да прави Момо? Тя може да слуша! *Начинът, по който тя слуша кара хората да намерят духа в себе си.* Това означава, че хората могат да осъзнаят духа и че духът може да се роди в света. А Момо може да събира хората. В нейно име всички хора се обединяват. Енде пише: „Момо слушаше тъй, че на глупавите хора им идваха изневиделица умни мисли. И не че тя казваше или питаше нещо, което да наведе събеседниците ѝ на такива мисли, не, тя просто си седеше и слушаше с цялото внимание и с цялото съчувствие, на което е способен човек. Същевременно гледаше другия със своите големи и тъмни очи и той усещаше изведнъж как мислите идват в главата му, а той никога не е подозирал, че в него се крият подобни неща.“

Тя умееше да слуша така, че безпомощни и нерешителни хора изведнъж съвсем точно знаеха какво искат. Или така, че нещастните и потиснатите ставаха уверени и радостни. И когато някой кажеше, че животът му е пропилян и безсмислен и че се чувства никой сред милионите други, от когото никой не се нуждае и може да бъде заменен толкова бързо, както се заменя пробита тенджерата – именно такъв човек отиваше и разказваше всичко това на малката Момо и още докато говореше, по някакъв тайнствен начин му ставаше ясно, че се е заблуждавал много, че точно такъв, какъвто е, той е неповторим сред всички останали хора и тъкмо

затова по един чисто свой, особен начин е важен аз света.“ (глава 2)

Откакто прочетох тази книга, виждам Рудолф Щайнер като един вид Момо. Той също е слушал много внимателно и често – знаем това от много спомени – но за хората по онова време е било по-важно той да говори. Чрез Рудолф Щайнер духовният свят ни разкри огромна мъдрост. А той ни посочи величествени истини, в които присъства духовният свят. Аз вярвам, че неговото изпълнено с живот говорене се е трансформирало в способност да слуша. Представям си как странства по света, слуша и събужда за живот духовните импулси в хората.

Изграждането на третия Гьотеанум

Според мен, той се е преобразил от голям лектор в голям слушател. Но слушателят не изпъква, той лесно може да остане незабелязан. Само онези, които дължат своето духовно раждане на това, че са слушали друг човек знаят огромната сила на свободното пространство, което един любящ слушател може да предостави като помощ в тази инкарнация. Ако искаме да се доближим до Рудолф Щайнер, ние трябва освен всичко останало да се научим и да слушаме! Ако започнем все повече да му приличаме в това отношение, може дори да го срещнем! Първият Гьотеанум е посветен на Логоса. Той е бил дом на Словото и в него е говорил Рудолф Щайнер. Този дом е бил погълнат от пламъци – но само неговата дървена обвивка. Свърхсетивното му същество все още може да се намери в духовния свят. *Мис-ля, че свързвайки се вътрешно с първия Гьотеанум, ние можем да намерим силата да слушаме.* Тогава като човешка общност ще успеем да създадем една нова сграда за слушане – един трети Гьотеанум, който ще обхваща цялото човечество.

Йоханес Грайнер

член на ръководството на Антропософското общество в Швейцария

„Антропософи Уърлдуайд“,
Брой 10/2012 г.

ЕДИННО АНТРОПОСОФСКО ОБЩЕСТВО

Тема за работа през 2013/14 година

„Азът познава себе си – измерения на основополагащия камък“

След въпроса за „Идентичността на Антропософското общество“ (темата за работа през 2012 г.), през 2013 г. се обръщаме към развитието на човешкия аз. Индивидуалният аз е ухото на иглата и централната точка, която служи за формирането на нашата общност и общество – както и всички обстоятелства около нас.

В епохата на съзнателната душа хората работят върху развитието на своя аз при особени обстоятелства. Досега те сякаш не са имали способността да проникнат в истинската природа на своя аз.¹ Необходим е обаче един процес на духовно себепознание, за да станат хората съзнателни за този процес, който трябва да бъде създаден от инициативата на всеки човек. Епохата на съзнателната душа носи едно ново, неповторимо, пълно освобождаване от всички ограничения, от всеки божествен или човешки авторитет и традиция. Тъй като хората разчитат все повече на себе си, има опасност да „забравят“ духовния източник на своето същество. Въпросът за аза се появява на всяко ниво в човешкия живот. Дали хората са само продукт на генетична обусловеност и на средата си? Дали те са отговорни за своите действия и волеви импулси? Дали действията или импулсите произтичат от един мозък, който е извън техния контрол? Дали са свободни хора, които могат да поемат отговорност за собствения си живот и смърт? Дали са господари на природата и трябва ли да карат природата да служи единствено на техните нужди? Как се формират човешките взаимоотношения и дали някой трябва да се счита за обект, към който са насочени целите на някой друг? Как намираме моста, който води до другите хора? Можем ли наистина да обхванем някой елемент от аза, който живее в другия? Как може да се оформи такава общност, която да предоставя място за развитието на аза – как може азът да живее в една общност? Днес това са парещи въпроси.

Азът и основополагащият камък от 1913 г.

В „Макрокосмическата молитва Отче наш“, основополагащата строфа за първия Гьотеанум, Рудолф Щайнер дава внушително описание на опасността пред хората, ако те забравят своя духовен произход. Той нарича тази „Макрокосмическа молитва Отче наш“ „изключително важна формула за медитация“², в която за пръв път се разкрива „тайната на човешката еволюция и на възплъщаването в човешки инкарнации“³. Бихме могли да кажем, че основополагащият камък за първия Гьотеанум разкрива централната загадка на нашата епоха – загадката на човешкия аз.

През 1913 г. Рудолф Щайнер представя азовия мотив на най-различни нива. Припомнянето на този период сто години по-късно не е просто историческа ретроспекция. По своята същност то е доверие, че този времеви ритъм може да ни помогне да си представим мотива като волево продължение на това, което е било въведено като прототип през 1913 г.

„Азът познава себе си“ – Основополагащият камък – Петото евангелие

Тези първоначални мотиви на азовото формиране при полагането на основния камък живеят в сърцевината на темата, върху която ще работим през 2013 г. Началото ще поставим през февруари с мотива за човешкото себепознание в лекцията за съществуващото Антропософия, изнесена от Щайнер в Берлин.⁴ През месец май лекциите в Лондон и Шутгард за Михаиловия импулс описват формирането на нова човешка

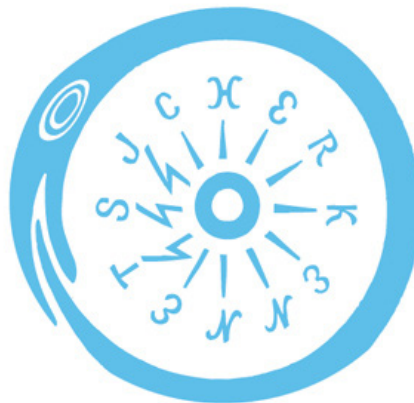
идентичност чрез собствено мотивирано участие в духовния свят.⁵ И през август – четвъртата мистериозна драма („Пробуждането на душата“) носи печат с думите „Аз познавам себе си“ [Азът познава себе си] вписа в образа на змията, която се самоизяжда. Тук процесът на преработване при формирането на аза се представя художествено. С духовното си познание, развито до виждане хората вече могат да разбират кармичните тенденции, тъй че отделните стъпки да просветват и да водят до ефективна работа на земята. Основният

въпрос в четвъртата драма (как „духовното познание може да се бракосъчетае със сетивните дела“ е и централен розенкройцерски въпрос. Този въпрос е насочен към съдържанието на „Макрокосмическата молитва Отче наш“, но от друга гледна точка. В зависимост от склонността на съответната душа, дейността в света изправя по един драматичен начин всеки човек пред Ариман и Луцифер.

Лекциите върху Петото евангелие (от октомври до декември) поставят „Макрокосмическата молитва Отче наш“ в по-големия исторически контекст на мистериите и тяхната връзка с Христовото същество. Тук залезът на старите мистерии се среща със зората на новите мистерии в аза.

Две конференции и един празник

Ръководството на Гьотеанума организира две конференции във връзка с темата на 2013/14 година. Едната е „Обновяването на розенкройцерството чрез Михаиловия дух“, която ще се проведе от 22 до 28 юли 2013 г. Съпътстващо събитие на нея ще бъдат четирите мистериозни драми. Датата 20 септември, стогодишнината от полагането на основ-

ния камък за първия Гьотеанум ще бъде отбелязана в Гьотеанума с тържество от 15:00 до 21:30 часа, организирано от Антропософското общество в Швейцария и Ръководството на Гьотеанума. Тази годишнина ще бъде в центъра на вниманието на Международната обща конференция за Михаилския празник (24-29 септември 2013 г.). Тя има за цел да направи мотивите от 1913 г. за настоящето и бъдещето плодотворни за Антропософското общество и Висшето свободно училище.

Ние искаме да работим заедно по тези теми през годината и се надяваме да ви видим в Гьотеанума.

За Ръководството на Гьотеанума: **Кристиане Хайд**

1. Рудолф Щайнер, „Въведение в тайната наука“ (Събр. съч. 13), главата „Същността на човека“
2. Рудолф Щайнер, „Петото евангелие“ (Събр. съч. 148), лекция от 17 декември 1913 г.
3. Пак там
4. Виж Рудолф Щайнер, „Съществуването Антропософия“, лекция от 3 февруари 1913 г., включена в „Резултати от езотеричното развитие“ (Събр. съч. 145),
5. Рудолф Щайнер, „Въведение към мистерията на Голгота“ (Събр. съч. 152)

Литература

Слово на Рудолф Щайнер при полагането на основния камък за първия Гьотеанум в Дорнах на 20 септември 1913 г. – „Указания за езотерично обучение“, Антропософско издателство „Даскалов“ 2003

Михаилският импулс

Рудолф Щайнер, „Въведение към Мистерията на Голгота“ (Събр. съч. 152), лекции от 18 и 20 май 1913 в Щутгарт

Епохата на съзнателната душа, предизвикателства и опасности

Рудолф Щайнер, „От симптом към реалност в съвременната история“ (Събр. съч. 185), лекции от 20, 26 и 26 октомври 1918 г. в Дорнах

Петото евангелие

Рудолф Щайнер, „Петото евангелие“ (Сс 148), лекции от 17 и 18 декември 1913 в Кьолн. (Другите лекции в този цикъл също могат да помогнат), Антропософско издателство „Даскалов“ 1997 г.

ИНИЦИАТИВА ЗА ДВИЖЕНИЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ

В края на месец ноември 2012 г. Ръководството на Гьотеанума получи съобщение за организиране на инициатива за движение на членовете от Карина Вака Целер (Чили). Тази инициатива произтича от загриженост и има за цел да намери място в процеса на Обществото (включително на Общото събрание от 2013 г. или по-дългосрочно чрез блог). Около 20 члена от други страни я подкрепят.

Тук са подбрани централните моменти от пространното съобщение за инициативата. Тези моменти ще бъдат част от дискусиата на Общото събрание.

Юстус Витих, Гьотеанума.

Ние – една група членове от целия свят сме дълбоко загрижени, че централните импулси на Единното антропософско общество не се осъществяват достатъчно активно. Ние искаме да работим позитивно и да насърчим диалога сред членовете, за да сме поне по пътя

към първоначалните намерения на Обществото... Единното антропософско общество има нужда от активни членове, за да стане Обществото „тяло“ за съществуването антропософия... Ние, членовете, искаме да бъдем активни, да се събудим, да подкрепим едно движение, което създава съзнание и познание за процеса необходим за един принос на следващото Общо събрание (Великден 2013 г.) в пълно съзнание, така че да се работи позитивно и задълбочено в нашето Общество.

Нашите въпроси като членове

Като членове искаме да зададем няколко въпроса, с които всеки да работи вътрешно и по този начин да възникне един активен диалог. Каква антропософия искаме да живее в Гьотеанума? Какви са задачите на Обществото днес? Как да се държим с опонентите на антропософията? Трябва ли антропософията да се модернизира, за да бъде приета от нашата епоха?... Всеки член би трябвало да се запита честно: Как стоим днес пред Рудолф Щайнер?, което означава също „Какво сме направили за неговото дело, за разбирането и разпространяването му, за неговото благотворно въздействие върху цивили-

зацията?“, както пита Петер Зелг в статията „Идентичността на Антропософското общество“.¹

Ние искаме да сме активни членове със съзнанието, че това не може да означава просто да обвиняваме другите и да посочваме техните грешки. Това означава по-скоро да се подкрепи една дълбока промяна във всеки от нас и в институциите, с които сме свързани. Един свещен ентузиазъм и непоколебимост търсенето на истината са добродетелите, от които имаме все по-голяма нужда, ако искаме Обществото да отбележи напредък...

Ние се надяваме, че ще можем да издаваме списание като централен информационен източник на Единното антропософско общество със статии, които ни насърчават да се задълбочаваме в някоя тема и да я изследваме по-конкретно. Това списание ще осветлява събития в съвременния свят с антропософска задълбоченост, ще ни осведомява за антропософски събития в различните страни и в Антропософското общество, както и в Дорнах – с точна информация, със статии и писма, които са подбрани по качество, но не и подложени на политическа цензу-

ра. Ние искаме едно списание, което е достатъчно, така че да няма нужда от паралелна публикация, ако се чувстваме информирани като антропософи от Дорнах...

Надяваме се, че Гьотеанумът ще стане един орган за възприемане, едно истинско сърце не само за това, което става в света изобщо, но и за Антропософското общество в целия свят. Членовете се присъединяват с поаяност към Обществото, защото имат доверие в неговата посока за инкарниране на антропософията като духовен импулс. Гьотеанумът може да намери своите задачи в най-добрия смисъл, ако всички подходи, които се раждат от индивидуалната инициатива се вливат там в едно по-силно цяло. В такива моменти, Обществото би трябвало да възникне като една световна, духовно присъстваща реалност!

Няколко конкретни предложения към Ръководството на Гьотеанума²

Като център на Антропософското движение Гьотеанумът трябва да поеме инициативи за бъдещото развитие. В този смисъл ние виждаме следните задачи, които Гьотеанумът би могъл да осъществи в бъдеще и да допринесе за нашата култура въз основа на ентузиазма на членовете...

Връзката с Дружеството за управление на наследството на Рудолф Щайнер и Издателството „Рудолф Щайнер“ трябва да се дефинират отново с цел публикациите на неговите работи да станат отново задача на Училището за духовна наука и Обществото. Както стоят нещата днес, може да се създаде непосредствен интерес Дружеството и Издателството да сформират финансово и юридическо партньорство. Във всеки случай, членовете с радост ще аплодират един опит този конфликт да бъде разрешен!

Професионалните лекционни курсове на Рудолф Щайнер по медицина, образование, лечебно обучение, селско стопанство, евритмия и т.н. трябва да се обогатят с бележки от ръководителите на секциите, които да отразяват резултатите от изследванията през последните 90 години. Един лекар, който днес влиза в книжарницата или намира интернет версията ще има чувството,

че държи в ръцете си исторически документ, когато четете някой медицински курс на Щайнер. Той няма да разбере, че тази книга е основата за цялата съвременна практика на антропософската медицина включително приготвянето на лекарства – просто защото няма индикации за резултатите от изследванията и практически я ефект от тях.

Друга задача за бъдещето е да се придаде нова форма на Ръководството, така че само тези, които са Ръководители на секции да бъдат членове на Ръководството.

Трябва сериозно да погледнем на въпроса дали скулптурата „Представителят на човечество“ може да се постави на сцената. Това означава, че работата на сцената ще стане работа на един Мистериен театър³. Според нас, на този въпрос трябва да се обърне голямо внимание.

ПОКАНА

Ние ви каним като членове да ни помогнете да изградим конструктивен и открит диалог, който да може отново да служи за изразяване на нашите идеи и съзнателно участие в Антропософско-

то движение в света. Ние искаме да работим в духа на Вилем Зелманс ван Емиховен за формирането на бъдещето на Обществото: „Никой не може да откъсне от сърцето ми Единното антропософско общество!“⁴

Карина Вака Целер и още 20 членове от различни страни

„Антропософи уърлдуайд“

брой 1-2/3013 г.

БЕЛЕЖКИ:

1. Петер Зелг: „Идентичността на Антропософското общество“, Арлесхайм 2012 г.
2. Армин Хуземан: писмо за промени от 9 май 2012 г. до Вирджиния Сийз като член на Ръководството
3. Петер Зелг: „Статуята на Христос“, Форест Роу 2009
4. Фриц Гьоте: „В памет на Фредерик Зелманс ван Емиховен“, във връзка с негова бележка под линия

МОТОТО НА РУДОЛФ ЩАЙНЕР

*Аз искам да запаля всеки човек
с космическия дух,
за да стане пламък той
и горящ,
истинската своя същност
да разгърне.
Другите, те искат
да вземат от космоса вода,
с която пламъка да угасят
и да парализират
всички същества
отвътре.
О радост, когато
човешкият пламък гори,
дори когато е в покой.
О горчива болка, когато
човешкото е оковано,
ако поиска да се раздвижи.*

МОЕТО ПЪТУВАНЕ ДО ДОРНАХ И СРЕЩИТЕ МИ В ГЪОТЕНУМА

ИЗВАДКИ ОТ ЕДИН ЗАБРАВЕН ДНЕВНИК (1990 г.)

Преди време редакционната колегия на вестника предложи постоянна рубрика, в която приятелите, посетили Гьотенума в Дорнах да опишат своите първи впечатления. За този брой бях помолен и аз да си припомня моето първо пътуване до там. За по-лесно, извадих стари записки от преди 23 години и ето едно разхвърлено описание само на първите и последните няколко часа в Базел – градът на Парацелз и Ницше, мястото с „добра теософска карма“. Там стъпих на 29 април 1990 г., същия ден, в който предната година, точно на Великден, Димо Даскалов (1907 – 1989) премина през Портата на смъртта.

Поканата дойде от Медицинската секция на Гьотенума и предвиждаше тримесечен семинар за лекари и студенти по медицина в „Лукас клиник“, „Ита Вегман клиник“ и лабораториите на „Веледа“. Групата включваше около 20 души, главно млади лекари от Германия и Швейцария, една полякня с малкото си болно дете, и двама колеги от Румъния и Хърватия. Сред преподавателите личаха имената на водещи специалисти в областта на антропософската медицина като Ото Волф, автор на 3-томно ръководство по вътрешни болести, Виктор Бот, Рудолф Трайхлер, Валтер Бюлер, Хуземан, Михаела Гьоклер, Клаус Дьонгес, Финтелман, Херман Кьопке, Хайман, Цех. След години някои от книгите на първите четирима се появиха и у нас.

Разликите между живота „тук“ и „там“ – в случая „там“ беше България – се проявиха веднага и бяха за мен доста стряскащи. Още на ж.п. гара „Basel SBB“ големи машини измиха коловозите на току-що пристигналия влак. Замириса на парфюм. После моят домакин д-р Маркус Шнайдер ме отведе с кола в дома си. Както предполагам, недоброто владеене на говоримия немски се оказа голяма пречка. А когато швейцарците искат да отстранят някого, те не го гонят, а започват да говорят на своя „некоректен“ немски и тогава чужденецът остава наистина изключен. Разбира се, в случая голямото семейство с четири деца се беше подготвило да ме посрещне като най-скъп гост. Каква беше атмосферата в този дом? *Антропософията не се произнася като име, но присъства навсякъде:* в погледите, в цветовете на стени и пердета, мебели, картини, сервизи, библиотеки, дрехи, храна. Зита, майката на Маркус, носи име, което ѝ е дадено от Рудолф Щайнер. Децата учат във Валдорфско училище. Оpozнателният разговор започна непринудено, в края на вечерта стигнахме и до чисто битови теми. С дневната си

надница Маркус може да си купи 40 кг. кафе, а всеки възрастен човек, останал без доходи и близки, получава 1800 франка месечно, при условие, че двуседмична почивка в Португалия струва 350 франка. Първият си гаф източно-европеецът направи с това, че поисках и пих чешмяна вода. Възрастните дискретно замълчаха, но децата избухнаха във весел смях...

Поради липса на средства, всяка сутрин трябваше да изкачам с колело разстоянието до Дорнах за около 50 мин. Самият Базел въздейства по особен начин. Камбанният звън на многото църкви е силен, настойчив, продължителен, и сякаш обезмисля всяка друга човешка музика. Запомнил съм трамвайните междурелсия, красиво оформени като цветни лежи от лалета и маргарити. След дъжд, от улиците се стича цветен прашец, по уличния асфалт плъзват дъждовни червеи (а Базел е промишлен град)... Велосипедната алея минава през градини, неоградени поляни с кротко пасящи крави, гори, пресичани от алеи за езда и – няма как – тук-там

ме просветват електронни устройства, показващи актуалните валутни курсове по света.

Обслужването на пациентите в Лукас-клиник е нещо, което си струва да се опише. Те са по двама в стая или в самостоятелни апартаменти, задължително с тераса, потънала в цветя. При постъпване багажът се носи от медицинска сестра. Ежедневието е

запълнено и смислено. За болести не се говори. Телевизия няма. Всяка неделя пациентите посещават заедно с близките си минерални извори, където слушат определени глави от Евангелията. Зачитат се всички вероизповедания.

Медикаментите се подготвят според указанията на Рудолф Щайнер. Клиниките имат собствени земи в Италия, където се отглеждат различни лечебни растения и най-вече белия имел. Водата за пиене се транспортира от няколко различни ледници. За всеки пациент се предвижда лечебна евритмия (пред мен сестрата прошепна на една възрастна дама думите, казани някога от Щайнер: „Ако не разбирате, че трябва да се занимавате с евритмия, няма смисъл да идвате на лекциите ми.“), лечебни бани (ваните са изработени от различни видове дърво; пригодени са за хора с увреждания, а самата вода се доставя от различни извори), тъй-наречените ритмични масажи, музико-терапия, пластициране, рисуване. Различни камерни оркестри правят генералните си репетиции в една от залите и всеки

желаещ може да присъства. Всяка седмица антропософски лектори изнасят лекции. Трогателно беше да видя, как един възрастен пациент сам тикаше по коридора статива със интравенозната система, бързайки за лекцията. Има и малки групи, работещи с „Драмите“ или други текстове от Събраните съчинения. По желание всеки може да се запише във всевъзможни курсове, включително и в такъв за изготвяне на завещание. Понякога грижата за умиращите включва дори прилагането на субстанции, които имат отношение към физическото тяло и органите през следващата инкарнация. Цялата атмосфера, всяка дума и всяко действие произтичат от духовно-научния миروглед на Рудолф Щайнер и от общите усилия на Антропософското общество. И това не са здравни грижи за „избрани“ – част от разходите се поемат от една от Здравните каси в Швейцария.

Естествено, лечението включва и внимателно подбран хранителен режим. Продуктите се доставят от биодинамични стопанства. Медицинският персонал се храни заедно с полеко болните. В точния час прозвучава гонг, сервитьорките заключват вратите и застават мирно. В пълна тишина прозвучават мантрични думи от Рудолф Щайнер. Ето и едно обедно меню, което съм записал: супа от фиде и стръкове зелени подправки, обелено яйце, посипано с червен пипер, върху купчинка „сух таратор“ (салата) блюдо с варени зеленчуци (блюдо с ориз) печено тесто под формата на цилиндър, пълно със задушен лук и маслен солен крем (ягоден крем + пресни ягоди), кафе със сметана.

За самия Гьотеанум ще се опитам да кажа нещо друг път. Това не е лесна работа. Сега бих искал да отдам дължимото на двама наши сънародници, за да не забравяме добрините и заслугите им. През онези години малкото българи, посещаващи Дорнах, винаги търсеха и получаваха съдействието на **арх. Александър Чакалов**, чиито дом с огромна поляна е на стотина метра южно от Гьотеанума. Запомнил съм го като мил, сдържан човек, тогава всяка вечер отделяше време за една студентка от България, помагайки ѝ в проучването на „*Теософия*“. Познаваше се с „първопроходците“ Димо Даскалов и Вера Гюлгелиева, по-късно той подари на старозагорското дружество „Рудолф Щайнер“ копирна машина за разпространяването на антропософските преводи. Той почина на 1 април 1992 г. Другото ярко българско присъствие беше това на **г-жа Нина Браухли**. Тя живееше в близкото градче Лийстал и също помагаше на всеки, почукал на вратата ѝ. Доколкото зная, редовно правеше дарения и за Гьотеанума. През всичките три месеца усещах връзката си с малцината приятели-антропософи от майка България. През следващата 1991 г., на 14 май в Стара Загора стана съдебната регистрация на антропософското дружество „Рудолф Щайнер“, а на 24 декември беше основано Издателство „Даскалов“.

И сега без преход се прехвърлям от първия към последния ден на семинара. Приятелствата бяха вече изградени, пощенските адреси – разменени (в епохата преди интернет други нямаше), багажите – стегнати. Прошчалната вечер до

голям огън в гората беше очаквана от самото начало, защото всички знаехме, че тогава най-възрастния от преподавателите, **д-р Рудолф Трайхлер** (1909-1994 г.), ще разкаже своите спомени за Щайнер. Той беше последният жив негов свидетел. На времето е бил ученик във Валдорфското училище в Щутгарт, където в трудните следвоенни години се обучавали около 600 ученици (180 от тях недохранени !!!). Д-р Трайхлер беше скътал в душата си хиляди подробности за „Хер Доктор“, който познавал по име много от децата и винаги ги питал: „Обичате ли учителите си?“ ... „Вглеждаше се в очите на всяко дете... очите му бяха тъмни, със златен блясък...“ „Веднъж в час по история той ми каза: Сега ти ще си римлянин..., и това продължи, докато с поведението и думите си, аз не показах, че наистина съм „римлянин“...“ Много често „Хер Доктор“ поздравяваше бурите и ветровете като им махаше с ръка...“....Друг път, по време на урок“ получих коремни болки, учители и лекари бързо свикаха консилиум и започнаха дълго обсъждане за етерното тяло и потоците на астралното тяло. После потърсиха за съвет и Рудолф Щайнер. Той влезе в кабинета, погледна ме и каза само една дума: „Оперирайте!“ После се оказа, че имам залещена херния“.

Личните запознанства са голямо богатство и поддържането им изисква усилия, които не бива да си спестяваме. А на човек сигурно му е необходим и малко талант, за да не пропуска важните срещи в своя живот. Години наред от Медицинската секция на Гьотеанума се получаваха покани за тези тримесечни семинари, аз ги разпращах на познати и приятели, във и извън антропософските среди, но кандидати нямаше. Обаче нещата винаги могат да се променят и изобщо, както беше казал някой *„бъдещето непрекъснато се променя“*... но за тази цел и самите ние трябва да се потрудим.

Димитър Димчев

ВЕЛИКДЕН

*Пак Христос е слязъл на Земята!
С жестове, по-мъдри от зората,
в звуци, в багри, в облак, в хладен камък
пее, шепне и разнася пламък!
Как го гали камъкът надгробен,
как пътува с облака оловен,
как дъхът словата му изрича,
как в лика му багрите се стичат!
Израсни, човеко, и по тая
приказна дъга стигни в безкрая
сърпа лунен, слънцето изгряло,
сътворили смъртното ти тяло!*

Алберт Щефен

МАРС ОТ ГЛЕНА ТОЧКА НА ЕВОЛЮЦИЯТА НА ЗЕМЯТА И ЧОВЕКА

Идват ли марсианците? Има ли живот на Червената планета?

Какво казва астрософията за тази не толкова далечна планета?

Ако искаме сравнително вярно да разгледаме тази тема, най-добре ще ни води духовния термин *“Каквото горе, същото и долу”*. Днешното човечество има някакви мъгляви и донякъде изкривени представи относно планетата Марс, останали от древните митологии, безбройните филми – фантастика за марсиански нашествия на земята и съвременните научни изследвания, които се опитват да разгадаят историята, качествата, ресурсите от всякакъв вид и дали има живот на тази планета.

Сериозният духовен ученик може само да се опита да сумира онова, което знанието може да даде чрез земните астрологични и астрономични училища и научно изследователски институции, уповавайки се и прибавяйки сведенията на духовната наука антропософия и нейният раздел астрософия. Такъв разумен и логичен подход на действие би бил все пак невъзможен, ако индивидът не е добре запознат първо с онова, което изучаваме в съвременната астрология, антропософия и докъдето е стигнал с астрософията. Защото това, което се учи на земята по отношение на планетите, и в случая за Марс, е много добро, вярно и е резултат от знания, които са ни оставени от далечни епохи. Далечни, но не по-далечни от времето, когато писмеността е започнала да се използва, с други думи след като първичната мъдрост е била вече загубена и недостъпна за човечеството. Затова определенията за Марс са верни, много богати, но все пак едностранчиви, такива, каквито наблюдението дава чрез физическите сетива. Всички най-сложни изчисления и най-високо технологичните уреди с които днес се следи движението на небесните тела и звезди са изградени за съвременното сетивно зрение на хората.

В съвременната астрология, която все пак е наследство от по-старо време като древния Египет и древна Индия, много често планетите Марс и Сатурн са определяни като “злотворни” планети. Това определение веднага насочва неподготвеният още ученик да се страхува от тях, тяхното положение и действие, търсейки само опасностите, които те могат да предизвикат, а това съвсем не е така. Тези планети са просто указание за препятствия и ограничения по нашия път, които изискват повече внимание и усилия, за да се преодолеят. Терминът “зловредни”, вече води в една невярна посока на размишление. По-добре би било да се каже, че негативните страни на тези планети, в разглеждания тук случай на Марс, според позицията си в един хороскоп или рождена карта, знаците, домовете и аспектите дават указание къде и кога човекът ще изживее на земния план, през житейския си път, предизвикателства чрез дадени събития. Чрез умението си да мисли, ако притежава един добре развит Аз и известна мъдрост, тези предизвикателства за даден индивид ще насочат вниманието му не само как да ги преодолее с успех, но и да потърси, чрез знанието и опита си какво, откъде и откога е заложено по време дадено изпитание. Разбира се, искат се астрологически умения за да бъдат правилно “прочетени” нещата, но това е достъпно на земния план.

И все пак, за да можем да разберем ролята на планетата

Марс в нашия живот, първо би трябвало да сме запознати поне бегло с принципите на планетата, а те са: *енергия, сила, движение, дейност, инициатива, импулсивност*. Оттам и положителните предразположения, които Марс дава у човека като активен живот, живот пълен с енергия в дадена посока, спортни занимания, силови спортове, движение, промени, занимания изискващи кураж, смелост, решителност, както и дейности свързани с рискове, с опасности, където животът изисква хладнокръвие и е постоянно застрашен.

Негативните страни и недостатъците породени от влиянието на Марс пък дават гняв, насилие, бруталност, грубост, неблагодарност, дързост, егоизъм, отмъстителност, недомисленост и импулсивност под силата на емоции или подбуди без разсъдливост. Разбира се това, което изброих дотук и за двете страни на марсовите характеристики са само ключови, кратки определения на възможностите, които Марс може да внесе в нашето земно пребиваване. Естествено, те ще бъдат изявени у различните индивиди според качествата и силите, които са свалени от тях в периода между смърт и ново раждане. И тъй като ролята на Марс в земното ни въздействие силно зависи от срещите ни в сферата на тази планета при преминаването ни в духовният свят след смъртта и онова, което тя ще ни даде като сили за следващото ни земно проявление, нека да разгледаме Марс накратко от гледна точка на сведенията за него чрез духовната наука.

От Духовната наука, която ни остави д-р Рудолф Щайнер знаем, че *днешният Марс е едно повторение на Старата луна*. Днес Марс се намира точно на същото място докъдето се е простирала тази Стара луна през третото превъплъщение на Земята. В цялата маса, която по-късно е щяла да се обособи в отделните планети, които днес познаваме, по времето на епохата на Древната луна, Марс е бил плътно свързан с това, което е представлявало луната, заемайки обаче горния полюс, или живата част, а долният полюс, съдържащ плътна, отпадъчна материя, по-късно става днешната луна. В известен смисъл Марс отговаря на третата степен от нашето планетарно развитие или Старата Луна, като тогава той е представлявал едно течно тяло. И точно тогава, през третото планетарно развитие, на човека бива дадено астралното тяло, това означава и първичното съзнание. И така, през епохата на Старата Луна в зодиакалният знак Водолей, тогавашният човек, все още ненадарен с азово съзнание, получава своето астрално тяло и своето първично съзнание, който дар му се дава от Йерархията на Динамис или Духовите на движението. Следователно, тогавашният човек е бил изграден от марсовата субстанция или от лунна вода. И докато днешното човешко тяло е изградено от земните субстанции, тогава човешкото тяло е било изградено от огън, въздух и вода, като водата е била най-гъстата субстанция. Представете си, какво би казал съвременният незапознат с Духовната наука човек чувайки тези думи, след безуспешните научни опити да се открие вода и живот на Марс!?

По-нататък идва до съществуване и марсовата сфера чрез съгъстяване на първите наченки на нашата слънчева система представени от Сатурн и Юпитер. Това става по време на третото състояние на форма, през четвъртия велик кръг на земната еволюция. Все пак, на този етап съгъстяването не напредва до днешното минерално състояние на веществата.

В този материал няма да се занимаваме с целия процес на сътворяване на планетните сфери на Слънчевата система, а само ще уточним, че след създаването на Акашовата или Арупа-състояние на форма, съвпадащо със създаването на сатурновата сфера, след последвалото Рупа или духовно-мисъл състояние, паметовата субстанция вече става оживено мисъл-съществуване, което определя и сътворяването на сферата на Юпитер. Едва тогава е последвало духовно-астрално състояние на форма и тук вече в известен смисъл хармонията и единството в космичната мисъл се раздробява и първообразите слизат до точка, в която те едва са в състояние да създадат свят на диференцирани обекти. Тази степен на еволюцията в Слънчевия космос се проявява като създаване на сферата на Марс. Тази марсова сфера е полето за действие на Силите или Духовете на движението, или йерархията, която по

време на Древната луна е дала на човека астралното или душевно тяло. На този етап от развитието, както казахме, човекът получава някакво устройство за вътрешни опитности на заобикалящия го свят, но чрез това астрално тяло той изпитва силен копнеж към духовния свят. Духовете на движението укротяват този копнеж, внасяйки в астралното тяло "Мировите имагинации" и по този начин за първи път изниква един вид съзнание, което можем да сравним с нашето сънищно съзнание, протичащо в поредица от образи.

Защо Марс събужда толкова много въпроси и интерес? Защо просто не го разглеждаме заедно с развитието на планетите от външния кръг на Слънцето? Защото Марс представлява една голяма космическа загадка, все още неразрешена загадка, както и тайна свързана с великата криза на древната Лунна еволюция. Може би ще се спра на това по-късно, ако събера смелост, защото ако си позволя да разгледам този въпрос, то това ще бъде едно размисление върху дадените ни вече за изучаване факти, последвани от недомлъвки, оставени на лично вложеното усърдие, размисъл и усет за предчувствие на духовния ученик.

Но засега, на този етап в който си служим с данните от духовната наука, нека кажем, че марсовите сили имат огромно значение в изграждането на човешкото отношение към развитието на уменията да усвоява и се справя с физическите условия на земния обективен свят.

Как се среща с тези Марсови сили?

След смъртта на човека на физическия план, след преминаването на душата през душевната сфера за период различен за отделния човек, но необходим за очистване и надживяване на всички привързаности на индивида към съществуване в материално тяло, душата е готова да премине в Марсовата сфера, т.е в страната на Духа.

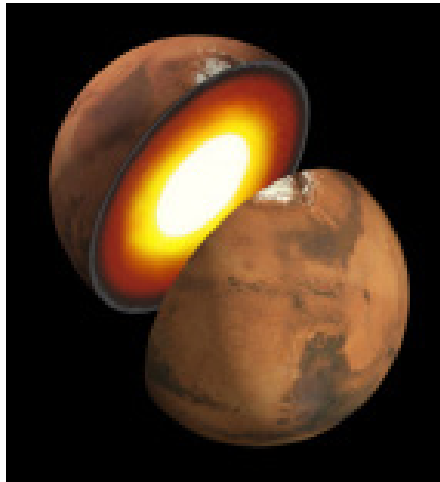
Чак когато душата попадне в марсовата сфера пред нея се разкрива истината относно физическия обективен свят. На този етап душата застава лице в лице с мисловните сили, които създават обектите, с които човек е заобиколен през своя земен живот. Само че в сферата на Марс външните обекти вече са изчезнали и човекът няма сетива за да ги възприема. На мястото, където преди са се явявали външните обекти сега има празнота, дупки, заобиколени от мисловните същества, които са правили и правят външните форми на камъните, растенията, животните и човешките същества. На това място в сферата на Марс човекът вече е преодолел отделянето си от обективния свят, както и преживяното там.

Сега човекът осъзнава истината за физическата материалност на царствата на природата и собственото си съществуване. По-късно душата му ще премине в по-горните сфери, например на Юпитер и на Сатурн, за нови вълнуващи изживявания от по-различен характер.

Но да продължим, като разгледаме значението на Марс за човека, който се готви по обратния път – вече за ново превъплъщение на Земята и да видим какво преживява там и какво получава като способности по време на слизането си през марсовата сфера. Вече знаем, че в сферата на Марс работи

йерархията на Силите или Динамис, тази йерархия която в епохата на Древната луна даде на човека астралното тяло и освен устройството за вътрешни изживявания, влага в него онзи принцип, който дарява човека със способността да стои лице в лице с обектите във външния предметен свят. В сферата на Марс йерархията на Силите е отпечатала факти и способности, които проникват човешкото астрално тяло, когато то минава през марсовата сфера на път за ново физическо проявление. Там именно слизаният за ново раждане човек получава силите, които му дават съзнание, чрез което на Земята може да съчетае собствения си вътрешен свят и външния физически свят. Тези способности придобити на Марс преди новото раждане по-късно се проявяват по време на земния живот, но те се различават значително за различния индивид. Много зависи от преживяванията на индивида на Марс и какъв дар ще бъде получен оттам. Основното в дара на Марс е вид енергия, която именно определя дали човекът ще се справя по-добре или по-зле на Земята. Защото индивидът може силно да е привлечен от условията, които предлага физическият план или дори да отрича физическият свят в който се е родил. Иначе погледнато обаче, многобройни са възможностите за реализация на земята чрез вродените като дар сили на Марс.

Забележително е, че именно Марс дава на индивидуалния човек способността за говор. Всички специфики в говора на един човек – плавна, мелодична или груба, нахъсана реч, тембър и сила на говора са свързани с марсовите сили и съответно как това е показано като добри или лоши аспекти на Марс в индивидуалната рождена карта на човека. Пак от тях идва и способността, когато човешкият поглед се спре на някакъв обект, човек или природна гледка в сетивния свят, по-късно да изживява в представи и чувства видяното. Чрез духовните си интуиции пък, доколкото те са осъзнати, те пък

карат индивида през земния си живот да изпитва потребност за истинско познание на обектите и природата с които се среща или наблюдава в своето обкръжение на физическия план. От тези фактори зависи много как индивидът ще развие словото, а това като умение е израз на понятията, които той е оформил въз основа на земните си възприятия и е силно повлияно от неговата вътрешна реакция, при неговите опитности и изживявания в обективния свят. Вероятно, именно фактът, че Марс е така свързан със способността за говор в индивидуалното същество и сянката на духовното единство в сферата на Марс, се явява като възможност за такова разнообразие на физическото поле – като различните езици, различните видове съзнание и други различия. Струва си да се размисли по този въпрос.

Според Вили Зухер състоянието, в което съвременното човешко същество първоначално се намира след раждането си на земята, е точно обратното на духовното в сферата на Марс. Това е само външната черупка на Марс. Така, за да развие съзнанието си, човешката раса изглежда е задължена да развива едностранчиви и разнообразни възгледи тук във физическия свят. Това разнообразие на земното обективно съзнание може би е причината за толкова раси и народи.

Марс дава на отделния човек онази сила, чрез която той ще се изяви в развитието си в условията на обективния свят и то по един уникален по своята разновидност начин. Всичките дарове на Марс при преминаване в неговата сфера биват отпечатани в ембриона, оформяйки целия организъм, нервна система и пр. така, че човешкото същество да “обработва” своето типично отношение към физическия свят. Задачата на този марсов дар е да придобиваме докато сме на Земята обективно съзнание и осъзнаване на външния свят от гледна точка на себето.

От Духовната наука знаем, че с отделянето на Марс от земята Марс освобождава желязото, необходимо по-късно за образуване на топла човешка кръв. Желязото или можем да го наречем дарът на Марс се съдържа и в човешката кръв, и тъй като азът има най-висшето си проявление в кръвта, лесно е да си обясним огромния напредък на човечеството, след като то е започнало да използва и намира такова широко приложение на този метал. Всеки трябва само да помисли по-задълбочено, за да открие връзката между аза на човека и проявлението на марсовите сили у него. Тъй като тези сили са винаги насочени към физическия свят, те незабелязано насочват вниманието и интереса на индивида къде да концентрира енергията си. Например, един човек със събуден интерес към физическия свят ще развие желание да обработва земята и събира плодовете ѝ или ще даде на човека едно съзнание, богато на научни идеи и насочено към естествените науки. Свалените сили от Марс може да се изявят у човека в най-широк спектър на дейност на земята – в спорта, в изкуствата, в политиката, в науката, във военните дисциплини и действия, и още много, но винаги се изразяват в силен стремеж за постигане на конкретните желания и цели за реализация. Свалените марсови сили най-силно дават израз за действие в периода от 42-49 години в човешкия живот, в така наречения марсов период от живота. Това са години на динамична смелост. Всеки, който е достатъчно стар, за да си спомни как е изживял марсовия период в живота си, ще си спомни с изненада какви дела, из-

искащи смелост, дързост, предприемчивост и упорита воля за успех, е вложил в този период. От 42 години нататък, тройната по-висша същност у човека може да се събуди и задейства като вътрешна необходимост. Не у всеки разбира се, зависи от това, как човекът е преминал през сферата на Марс на път за ново прераждане. На този етап (след 42 годишна възраст) онова, което душата е свалила като марсови сили действа неумолимо динамично в индивида, като нещо невидимо, но което ще се раздвижи като вътрешна необходимост за изява, изява може би още неясна в марсовия период, проявяваща се само като целенасочен устрем за дадено постижение. По-късно в земния път, през юпитеровия период ще даде някакъв резултат, който ще се изрази в добре оформено мислене и действия.

Към тази духовна фактология ще прибавя и от личния си опит констатацията, че марсовите сили в нашия живот винаги са с двойствено значение, може да действат за добро или за лошо. Както в митологията го описват, че Марс или Арес бил двойствен по време на Троянската война – един ден се бие на страната на троянците, на другия на страната на гърците. Задачата на Марс е да подбужда конфликт между народите и не само между народите, защото конфликтът дава предпоставки да ни подбутне към действия и решения, в които решения ще се види как действа човекът, дали егоистично, изхождайки само от собствените си цели или смелостта ще бъде добродетелна – смелост за действия, без които иначе условията няма да се подобрят за добро. Ето защо, дори и човек да е свалил с марсовите си сили много духовен потенциал, нужно е да мине време преди да започне да го осмисля. Може да мине много време, докато този потенциал се прояви явно. Това е обяснимо, защото в по-ранния му младежки период, същите сили са му давали смелостта и дързостта да се бори за реализацията на своите желания и цели, които са били важни в по-ранен период на житейския му път. Но най-общо казано, смелостта и дързостта да се бориш за постигането на онова, което е главна цел на живота ти в даден период, въпреки всички възможни пречки – се дължи именно на загадъчния дар на марсовите сили получени преди раждането ни на земята.

Човешката съдба и да ограничава индивида в постигането на неговите желания за реализация. Но спотаените в душата му сили на Марс никога няма да го лишат от главното му предназначение да гледа на физическия свят като безкраен източник на нови изживявания и стремежи, както и желанието да се ползва от благата му. Никога не е късно за такъв човек, дори и вече на възраст, да отключи някоя нова или дори неосъзната своя способност. Това обикновено става, когато внедреното от Марс у човека качество за наблюдение на заобикалящият ни свят чрез изживяване и търсене на начини за справяне с условията, в които сме поставени на земния план е събудено, с други думи когато човекът е вътрешно активен. Точно за това отношение на човека към обкръжението и условията, в които е поставен на земята е и неумолимото изискване на архангел Михаил – да станем вътрешно активни. Да не чакаме никаква помощ, никакви вътрешни или външни въздействия “отгоре” и да не стоим бездействени. Да се включваме активно в “преработката” на всичко, което извличаме от живота си на земята чрез нашите наблюдения или изживявания.

ИЗПИТАНЕТО КЪМ КОСМОСА - ИМИТАЦИЯ НА ПОСВЕЩЕНИЕ

Залостени в капсулите на космическите апарати, астронавтите са подлагани на някаква форма на прераждане – или по-скоро на съвременната окарикатурена имитация на духовното посвещение

Първият космически турист - мултимилардерът Денис Тито обяви, че започва подготовка за експедиция до Марс. Стартът на мисията до Червената планета е планиран за 2018 г., а самата експедиция ще продължи 501 дни. В съобщението на НАСА се подчертава още, че мисията ще позволи натрупването на нови знания и опит и ще „даде нов импулс на следващата ера в космическите открития“.

Мисията „Red Bull Stratos“ на австрийския парашутист Феликс Баумгартнер завърши с успех през октомври м.г и бе следена от милиони зрители по целия свят. Той успя да подобри рекорда за най-голяма скорост на човек в свободно падане, след като скочи с балон от височина 39 хил. метра. Австриецът разви скорост от 1173 км/час и бе в свободно падане за 4 мин. и 19 сек. преди да отвори парашута си и след общо 16 мин. полет кацна безопасно в Ню Мексико, САЩ.

Какво е обяснението на тези и други събития от антропософска гледна точка? Завесата повдигат Трейвър Рейвънскрофт и Тим Уолас-Мърфи в книгата „Знакът на звяра“, изд. Хермес.

Човечеството като цяло е изправено пред прага на духовния свят. Тази ситуация не е трудна за разпознаване. Същевременно, повечето хора не осъзнават, че в почти всяка област на човешките занимания и изследвания този праг вече е прекрачен. Например, космическите изследвания съвсем отчетливо се опитват да преминават през тази граница и да навлязат в същата тази вселена, в която се е родила човешката душа и в която се завършва накрая, след смъртта. Поради тази причина е удивително, че в науката и технологията на космическите програми ние забелязваме нещо като карикатури на древните изпитания за посвещаване, които са били предназначени да ориентират новопосветения към зашеметяващата структура на вътрешното пространство, да го подготвят за новите измерения на преживяванията, които биха могли да го очакват в бъдеще. Подобни изпитания са били прилагани при всички разновидности на древните техники за посвещаване и са били назовавани „Изпитанието на въздуха“, „Изпитанието на водата“ и „Изпитанието на огъня“.

Политическата воля в съчетание с технологичните умения и космическите достижения позволи да се разработят ефективни космически програми, които почти изцяло са вдъхновени от Луцифер, защото са свързани с желанието на човека да се възвърне към своя древен духовен произход. Това не е нищо друго, освен опит да се върнем към Небесата, за да можем отново да общуваме с тях.

Залостени в капсулите на космическите апарати като близници или тризнаци в майчина утроба, астронавтите са подлагани на някаква форма на прераждане – или по-скоро на съвременната окарикатурена имитация на духовното посвещение.

По време на предстартовото обратно броене ... „3, 2, 1, 0!“, при издигането и полета към небето, физическото състояние на астронавта наподобява преживяването на новопосветения, преминаващ през „Изпитанието на въздуха“, при което астронавтът е подлаган на огромно натоварване, петкратно надвишаващо стойността на земната гравитация. Следва преминаване към състоянието на безтегловност, когато астронавтът като че ли плува в тясното пространство на космическата капсула по същия начин, както плодът плува в майчината утроба – с това се имитира „Изпитанието на водата“. При връщането на Земята преди кацането, космическият апарат е застрашен от прегряване поради силното триене в земната атмосфера. Тогава астронавтът приключва цикъла на посвещаването, като преминава през третото, последно и най-ужасяващо изпитание - „Изпитанието на огъня“.

Иронично е, че тази карикатура на истинското посвещение оказва такъв порочен ефект върху човечеството като цяло. Един физически факт – кацането на човек на Луната – се използва за демонизиране господството на човека над физическия свят, като напълно се игнорира духовния свят. Мотивът за изследване на Космоса и за разширяване познанията на човека за вселената не само нарушава очевидното противоречие между физическия и духовния свят, но и разкрива истинското предназначение на космическите полети – да се овладее космическото пространство най-вече за целите на военната промишленост.

Космическата надпревара вече е факт, но тя всъщност е само един по-нов аспект на конфронтацията, характерна за Студената война, при това решително подпомагаща разпространението на зоните на конфликти по цялата ни планета.

За мнозинството от земното население ползите от овладяването на космоса могат да бъдат обобщени само с две думи – тефлон и компютри! Единствените по-осезаеми изгоди за среднестатистическия западен консуматор са незагазящите тигани и текстообработващите компютърни програми! За производителите на оръжия обаче, тези космически програми служат като рог на изобилието за още по-силно нарастващия порой от поръчки и печалби.

Основният товар на космическите ракети са спътниците, като някои от тях явно са предназначени за мирни цели – например навигация и прогнозиране на метеорологичните явления, обаче повечето са създадени за засилване дейността на военния шпионаж, а напоследък, след лансиране

то на концепцията за „междувездните войни“, спътниците може би ще се използват и за пряко ръководене на военни действия в Космоса. Войните, в които водеща роля играят разузнавателните сателити, заемат все по-важна роля в нашето съвремие. Като примери могат да се посочат толкова дълго проточилата се агония във Виетнам, нахлуването в Афганистан, кампанията на Фолклендските острови и конфликтите в Централна Америка – във всички тях полесраженията бяха следени от тази свръхнова технология.

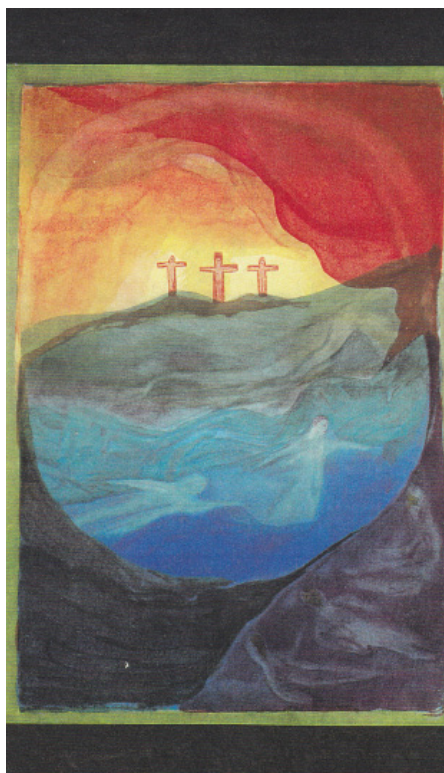
Докато Копието на съдбата продължава да лежи несмущавано в неутрална Австрия, човечеството все повече се приближава към апокалиптичната ера на Сивия кон, чийто ездач е Смъртта, а след него идват обитателите на Ада.

ЧЕРВЕНИЯТ ЦВЯТ И МАРС

Акварелът на Рудолф Щайнер с Великденския мотив изобразява едно конкретно събитие след Разпятието, а именно - слизането на Христос в Ада. Червеното и черното, разположени в срещуположни ъгли, заемат голямо пространство в композицията. Това разположение не отразява само поляриността между светлината и тъмнината, а контраста между активното и пасивното, между живота и смъртта. Бихме могли да кажем по-просто: червено = живот; черно = смърт.

Червеният цвят има мощно и неповторимо въздействие, тъй като съдържа възможността за драматично душевно изживяване. Ето как Щайнер описва червения цвят: „Червеното... ако си представим, че душата ни и целият свят са само червени, можем да почувстваме, че светът е изпълен със субстанцията на божествен гняв, който идва към нас в отговор на всички възможности на злото и греха в нас... Когато в душата ни възникне отговор на това изживяване на червеното... ние се научаваме да се молим...“

Червеният цвят може да се разглежда като марсово качество. В човешкото етерно тяло Марс влияе на способността ни за говор, за език. В акварела червеното е положено в небето – може би драматично настроение на залез? Или за да навлезем имагинативно в сферата на боговете, които някога са говорили разбираемо за древното човечество чрез естественото им ясночуване.

„Великден“ - акварел от Рудолф Щайнер

Това величествено червено сякаш оформя завеса в небето, от която ни говорят боговете, за да ни разкрият събитието разиграващо се на „сцената“ долу. Разиграва се една мощна драма, провъзгласена от духовните същества в червено. Те изразяват себе си чрез дейността на червеното във връзка с Марс и подпомагат формирането на речта в етерното тяло на човека. Божественият свят, чието присъствие някога е отеквало чрез мистериите, сега навлиза в тялото на едно възвишено човешко същество. Словото става плът. Тук червеното разкрива драмата

на мистериата на Логоса.

Може да се направи сравнение със средновековните илюстрации, в които се рисува червена завеса (или завеси). Тя би трябвало да ни наведе на мисълта за завесата, която разделя духовния от физическия свят и която често се използва като символ в картините на различни християнски теми.

Езотерично, планетата Марс се свързва с агресивни или войнстващи тенденции. В много древни предания Марс е бог на войната. Но духовните изследвания на Рудолф Щайнер разкриват други качества. Той описва духовната дейност на Марс по следния начин:

„Марс има своите добри и не толкова добри страни – той си има свой гений и демон. Неговият гений работи по такъв начин, че хората получават от космоса импулсите за говора. Влиянието на неговия демон се проявява в това, че речта се използва погрешно по много и различни начини... той винаги се стреми да увещава.“

По-нататък той допълва: „Марс е тази планетарна индивидуалност, която в хода на еволюцията на човечеството подтиква хората по най-различни начини да изразяват мистериите на космоса...“ „... Марс може да се нарече големия „бъбривец“ в планетарната система.“

Анжела Лорд

ПОКАНА

ЗА РЕДОВНО ГОДИШНО ОБЩО СЪБРАНИЕ ЗА 2013 Г.

НА АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Управителният съвет на Антропософското общество в България уведомява всички членове на Обществото, че свиква редовното общо годишно събрание на **30 март (събота) 2013 г.** Събранието ще се проведе в зала 2 в хотел Рила, на ул. Калоян № 6, София

ДНЕВЕН РЕД:

13.00 Начало на Общото събрание

1. Доклад от Председателя
2. Финансов доклад и др.
3. Обсъждане и изказвания по докладите и дейността
4. Промени в Устава.
(Предложение на Управителния съвет (УС): мандатът на Председателя на АОб да съвпада с мандата на УС като стане 2 години вместо 1)
5. Промени в Управителния съвет и избор на нов Председател.
Поради оттегляне на Д. Димчев от УС на Обществото, УС предлага:
 - а) Съставът на УС за следващия мандат да се намали до 5 човека
 - б) Трайчо Франгов да бъде избран за нов Председател на УС.
6. Гласуване на решения за бъдеща дейност.

Молим всички участници в събранието да носят членските си карти, тъй като ще се гласува с вдигане на розовата членска карта.

ПОКАНА

ЗА ВЕЛИКДЕНСКИ ПРАЗНИК

2013 г.

Управителният съвет на Антропософското общество в България кани всички членове и приятели на Великденски празник. Той ще се проведе на **30 март 2013 г.** в зала 2 в хотел Рила, на ул. Калоян № 6, София

10:00 Откриване:

–Медитация на Основополагация камък

– Почит към нашите мъртви и към Рудолф Щайнер

10:30– „1913 година в живота на Рудолф Щайнер“, лекция от д-р Димитър Димчев

Обедна почивка.

След обедната почивка Антропософското общество в България ще проведе своето редовно годишно Общо събрание Празникът продължава след събранието с:

- представяне на нови книги

- разговор в кръг „Не аз, а Христос в мен“

Беше ли изгубен кръстът,
след като Христос възкресе?
Не, а с него той възкръсна.
И разпятие от слава
жизнения път намери
към сърца и към държави –
изток, запад, юг и север.

Алберт Шефен

Ако вървя през градината във вечерния мрак,
искам кръста в душата си да поставя.
Този смъртен знак я събужда и аз съзирам как
тя дърветата тъмни кротко осветява.
Там, над онази греда, където е разпънат Бог,
с корона от листа пристигнал е Той.
И тълпи от ангели светят в небосвода дълбок,
и хората при тях да живеят могат.

Алберт Шефен

Израства кръст над земята
с приковано към него тяло,
тъмното отвън да видим,
ала отвътре – сияние.
С входа мрачен към смъртта
и с изход към безкрая

Алберт Шефен

НОВИ КНИГИ

Това издание съдържа три книги, обединени от обща тематика, за да образуват една относителна завършеност и цялост. Другите две заглавия, които се съдържат в „Окултна история“ са „Импулсиране на световно-историческите събития от

НОВИ КНИГИ

духовните сили“ и „Световната история в антропософска светлина и като основа за познанието на човешкия дух“ (общо: Събр. съч. № 126, № 222, № 233). Преводът е направен от руски език от Евгени Мангуров.

„И в края на краищата в бъдеще ще се появят на света такъв вид хора, които няма да могат да приложат в земния си живот никакви идеи, така че мисленето, животът в идеите ще изчезнат от лицето на Земята. Земята ще се окаже заселена от болни хора, притежаващи само инстинкти. Развитието на човечеството ще се окаже във властта на лоши чувства и емоции, лишени от водещата сила на идеите.“

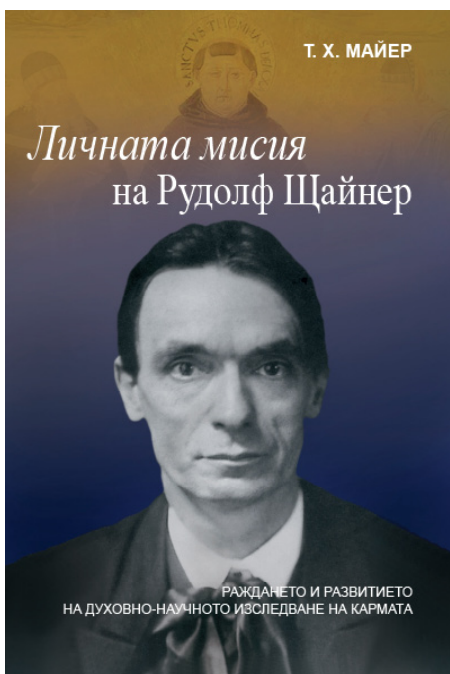
„Дорнах трябва да стане мястото, където на всички желаещи се съобщава за значителните и непосредствени преживявания в духовния свят. Тук трябва да възникне толкова мощен духовен център, в който да се разсъждава не просто за някакви слабички духовни искрици, а открито да се говори за това, какво става в духов-

НОВИ КНИГИ

ния свят в светлината на историческото развитие и какви духовни импулси се намират в природното битие и подчиняват природата. Ако Дорнах изпълни задачата си, ще може да се чуе за действителни преживявания, за реални сили, за същества от духовния свят. Тук трябва да работи висшата школа на духовната наука. Човек трябва да получи в Дорнах такава духовна сила, че да може лице в лице да се среща с духовния свят и да придобива опит там.“

Рудолф Щайнер

От съдържанието: Дълбините на историческите събития, отразени чрез митовите. От нашето време започва обратно възкачване към ясновидските култури. Задачата на вавилонците на Земята. Вавилонската кула като символ на ограничаването на човека до неговата индивидуална личност. Оформяне на чисто човешкото в гръцката култура. Юлиан Апостат. Атлантската катастрофа и импулсът на 1250 година. Катастрофалните природни бедствия и модификациите в духа и в душите на хората.

Личната мисия на Рудолф Щайнер – отлагана непрекъснато поради липса на компетентност на негови колеги – е задлъбочаването в съвременни духовно-научни изследвания на явленията реинкарнация и карма. Тази стимулираща книга описва лъкатушния биографичен път на личната му мисия. В центъра ѝ е мистериата на

връзката между Щайнер и влиятелния средновековен философ и теолог Тома Аквински. Авторът Томас Майер използва архивни източници и публикации, за да ни представи много факти свързани с основната мисия на Щайнер и решаващата роля на Вилхелм Антон Нойман и Карл Юлиус Шрьоер.

Майер ни разказва какъв отзвук намират кармичните прозрения на Щайнер у неговите ученици и поставя тази „вътрешно присъща мисия“ в контекста на разграниченията в антропософското движение днес. Той обръща особено внимание на мястото на духовната наука в световната култура и история и показва как Щайнер развива по-нататък научните идеи на Дарвин за еволюцията като ги издига до нивото на индивидуално душевно и духовно развитие. Както Щайнер казва през 1903 г., „Учените изследователи обясняват формата на черепа при повисшите животни като трансформация от по-низш тип череп. По същия начин, всичко във връзка с биографията на една душа би трябвало да се изясни чрез биографията на душата, от която е произлязла изследваната душа“.

Авторът е роден в Швейцария. Основател е на издателство „Perseus Verlag“ в Базел и редактор на месечното списание „Der Europäer“. Автор е множество статии и книги, между които „Реалност, истина и зло“, „Факти, въпроси и гледни точки за 11 септември 2001 г.“, „Ясновидство и съзнание: ТАО импулсът в еволюцията“, „Въпросът за бодхисатвата“, както и биографии на Д. Н. Дънлоп и Лудвиг Полцер-Ходиц. Темата на романа му „Ненарушимият договор“ е завръщането на учениците на Рудолф Щайнер в началото на третото хилядолетие. Освен това е редактор на сборника „Светлина за новото хилядолетие. Връзката на Рудолф Щайнер с Хелмут и Елиза фон Молтке“. Най-новите му книги са „Представителни личности в светлината на антропософията“, в която се разглежда приноса на Мойсей, Грюневалд, Гьоте, Ницше, Уайлд, Кафка, Екшайн и Щайнер в човешката история и мислене, и „Пътни знаци в живота на Рудолф Щайнер и в развитието на антропософията“. „Личната мисия на Рудолф Щайнер“ е първата книга на Томас Майер, която се издава на български език.

СЪОБЩЕНИЕ

Скъпи приятели,

С радост искаме да споделим, че на 1 март 2013 г. отвори официално врати валдорфската детска градина „Слънчова премяна“. Това стана възможно благодарение на тригодишната работа на нашата антропософска група за основаване на Рудолф Щайнер училище, на всеотдайността на детските ни учителки, на доверието на родителите, на подкрепата на приятели и съмишленици от страната и чужбина и на сърцето на нашата социална инициатива – децата.

Можете да ни потърсите и да научите повече за нас на адрес:

София 1415

кв. Драгалевци, ул. „508“ 18а
тел.: 0878 680855, 0879 473678
kindergarten@slanchova-premyana.bg
www.slanchova-premyana.bg
www.slanchova-premyana.bg

От името на сплотения ни екип,
Веселина Куртева

БЛАГОДАРНОСТ

От името на УС на Сдружение „Валдорфска педагогика“ - Стара Загора изказваме сърдечна благодарност към всички, които се отзоваха на молбата ни за подкрепа за създаването на валдорфска детска градина в Стара Загора, публикувана на сайта на Антропософското общество в България.

Нашите благодетели са: **Маргарита Томова, Зорница Вълкова, Стефан Димитров, Мирослав Тодоров, Александър Бояджиев, Ангел Колев, Полина Друмева, Христина Ангелова, Стоян Радев, Изабел и Деян Димитрови, Йоханес Елдерхорст, Недялко Абаджиев, Михаил Михов, Георги и Веселина Куртеви и Божидар Младенов.**

Те дариха общо повече от 2500 лв.

На всеки поотделно
и на всички заедно
от сърце

БЛАГОДАРИМ!

АНТРОПОСОФСКИ ГРУПИ**ВАРНА**

Антропософска група
„Михаилова ковачница“
Радослава Ангелова
тел. 0878 478 638

ПЛЕВЕН

Антропософска група **„Светилник“**
Галина Трифонова
тел. (064) 840 564; 0888 632 206

СОФИЯ

Група **„Михаил“**
Лалка Фингарова, тел. (02) 868 99 49;
0888 263 741

**Работа с биография, социална и
художествена терапия**
Светла Бисерова, тел. (02) 988 01 78

Антропософски кръг **„Аристотел“**
Доц. д-р Иванка Кирова,
тел. (02) 831 78 74

Група **„Рудолф Щайнер“**
Александър Бояджиев
тел. 0888 406 095

Група **„Ариадна“**
Диана Ботушарова
тел. (02) 840 76 43; 0889 345 730

Група за слово и драма
„Мари Щайнер“
Богдана Вулъпе
тел. (02) 983 18 68; 0877 836 822

Група **„Космософия“**
Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35

Група **„София“**
Васил Назъров, тел. 0878 817 417

**Курс по антропософска
социална арт-терапия**
Провежда се в София, но е насочен
към хора от провинцията.
За връзка:
Снежана Бечева 0887 049 946 и
Вихра Калапишева 0887 152 335.

СТАРА ЗАГОРА

Група **„Антропос-София“**
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

Група **„Рудолф Щайнер“**
Георги Акабалиев, тел. 0878 398 509

Група за начинаещи
Иглика Ангелова и Йордан Димитров
тел. 0885 910 339; 0885 059 789

Група **„Клуб на родителите“**
Иглика Ангелова, тел. 0897 657 298,

Социална художествена терапия
(арт-терапия) Дочка Колева,
тел. (042) 621 330; 0886 824 715

ТЪРГОВИЩЕ

Група по лечебна педагогика
Константин Адамов
тел.: (0601) 811 07; (0899) 609 516

ЯМБОЛ

Група **„Светлина“**
д-р Ива Манева, тел. 0887 179 057

**ФОНД за НАБИРАНЕ
на СРЕДСТВА
за закупуване на
Антропософски дом
в София (към АОб)**

Дарителски сметки:
BGL BG24UNCR76301075590031
USD BG10UNCR76301175509595
EUR BG07UNCR76301475508630
Всички суми преведени по тези сметки
както от физически, така и от юри-
дически лица, подлежат на данъчни
облекчения.

Текуща наличност: 2290 лв.

За контакти:

Георги Акабалиев – 0878 398 509
Александър Бояджиев – 0888 406 095
БЛАГОДАРИМ!

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Диана Ботушарова
Веселина Велкова
Светлана Желева
Георги Акабалиев
Тел: (02) 840 7643; 0879 923 866
e-mail: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

Отговорност за съдържанието на
публикуваните материали носят
единствено техните автори.